

ה"ת 1705/12/19 - מדינת ישראל מדינת ישראל נגד דוד קוגמאן

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 1705-12-19 מדינת ישראל נ' קוגמאן

לפני כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מבקשת מדינת ישראל מדינת ישראל
-נגד-
משיב דוד קוגמאן

החלטה

לפני בקשת המבקשת להאריך את תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה למשך 180 יום נוספים (בקשתה שנייה), לפי סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט 1969 (להלן: "הפקודה") וכן לפי סעיפים 21 ו- 26 לחוק לאיסור הלבנת הון, תש"ס 2000 .

ביום 4/11/19, נפתחה חקירה גלויה כנגד המשיב בחשד לביצוע עבירות על פי החוק לאיסור הלבנת הון, קשירות קשר לפשע, רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירות לפי פקודת מס הכנסה ועבירות על חוק מיסוי מקרקעין.

במסגרת החיפוש שנערכו בביתו של המשיב נתפסו מוצגים אשר מצויים ביחידה החוקרת ותוקפם עד לתאריך 29.10.20. במסגרת התפיסה נתפסו נכסי נדל"ן, חשבונות בנק, כספים נוספים (מזומן, פוליסות) וכן רכב אאודי אשר שוחרר לידי המבקש בכפוף להפקדה כספית.

לטענת המבקשת, חומר החקירה מתאר מצב דברים בו החשוד ביצע את העבירות המיוחסות לו, לפי החשד, בצוותא חדא ושימש במשך שנים רבות כסות לפעילות הפלילית שבוצעה על ידי אביו. הפעילות העבריינית בוצעה על מנת להסתיר את מטרותם/מקורם/יעדם של הכספים ובכך בוצעו גם שלל עבירות מס ובכל אלו היה שותף מלא לאביו. המשיב הודה בכך במסגרת חקירותיו.

הרכוש אותו מבקש לשחרר המשיב, הינו רכוש אשר על פי החשד נרכש מכספים שמקורם הינו רכוש אסור ושאינם שייכים למשיב עצמו.

ככל שלמשיב קושי כלכלי, עליו לגבות טענות אלה במסמכים, המבקשת לא תפסה משכורות.

היקף העבירות המיוחס למשיב עומד על למעלה מ- 100,000 מיליון ₪ בעוד שהיקף התפוסים עומד על קרוב ל- 11 מיליון ₪.

המשיב נחקר במסגרת פרשייה רחבת היקף, במסגרתה נחקרו עשרות מעורבים, בוצעו חיפושים רבים ונתפסו מאות מוצגים.

ביום 3/8/20, התיק הועבר לפרקליטות המלווה לבחינת חומרי החקירה וקבלת החלטות.

בנסיבות אלה, עותרת המבקשת להאריך את משך החזקת התפוסים למשך 180 יום נוספים.

המשיב הסכים להאריך את תוקף החזקת התפוסים אשר פורטו בנספח א' לבקשה, שעניינם קלסרים, מסמכים, טלפון ומחשב, והתנגד להארכת התפוסים אשר פורטו בנספח ב' לבקשה, שעניינם בנכסי נדל"ן, כי רכב, כספים מזומנים ופוליסות ביטוח למיניהן.

לטענת המשיב, חלפה קרוב לשנה מאז פרוץ החקירה הגלויה.

המשיב הינו בנו של אברהם קוגמאן, ונחקר בחשד במסגרת החקירה הנדונה. מעמדו של המשיב בחקירה משני ופריפריאלי, הוא לא נעצר בשלב כלשהו. החשדות בעניינו נולדו על רקע חקירת אביו והחברה שבבעלותו אדר השרון ייעוץ וליווי פרויקטים בע"מ (להלן: "החברה"). המשיב כופר בחשדות. בעברו היה בעל מניות בחברה שהוקמה בשנת 2009 ועבד בה עד מרץ 2017, או בסמוך לכך, מאז לא עבד בה ולא היה מעורב מעולם בניהולה.

בשנת 2011, העביר המשיב חלק ממניותיו לאביו ובהמשך, עוד במאי 2019, העביר את כל יתרת מניותיו בחברה לאביו, זמן רב לפני פרוץ החקירה הגלויה. למשיב אין כל מעורבות בחברה מאז ועד היום.

המשיב ללא עבר פלילי, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים קטינים. עוסק בענף הבנייה באמצעות חברה שבבעלותו. בעקבות החקירה ובשל המשבר במשק נוכח מגפת הקורונה, נפגעה יכולת השתכרותו של המשיב, המפרנס את משפחתו ויש להתחשב בכך ולשחרר את הנכסים התפוסים.

שווי החשדות המיוחסים למשיב לא פורט בבקשה והוא תנאי בסיסי לחילוט הנכסים. בשל כך שהחקירה הסתיימה אין חשש לשיבוש חקירה, ושומה על המבקשת לחשוף בפני המשיב את עיקרי החשדות המבססים את עילת החילוט לשיטתה.

בקשת המבקשת לקונית ואין בה פירוט של שווי הנכסים התפוסים, אין בה חישוב של היחס בין שווי החשדות לשווי הנכסים התפוסים, ואף אין בה כל הבחנה בין מעורבים אחרים לבין עניינו של המשיב. הבקשה אינה מנמקת מדוע לשיטת המבקשת קמה עילה משפטית ועובדתית להמשך החזקת התפוסים בעניינו של המשיב.

בשים לב לפרק הזמן שחלף אין כל הצדקה להורות על הארכת תוקף התפוסים.

זאת ועוד, הבית ברחוב המטעים 13 בתל מונד, הינו בית מגוריו של המשיב, לשעבר בית מגורים משותף לו ולגרושתו, בו הוא מתגורר עם 2 בנותיו הקטינות מגרושתו, במסגרת משמורת משותפת. לפי הסכם הגירושין, הנכס רשום בבעלות משותפת של המשיב וגרושתו ועל הזכויות רובצת משכנתא.

במסגרת חלוקת הרכוש, בהתאם להסכם הגירושין, התחייב המשיב לרכוש עבור גרושתו, תוך 12 חודשים, דירה חלופית בישוב תל מונד, בסכום שלא יפחת מ- 1.7 מיליון ₪, כנגד ויתור על זכויותיה בבית המגורים. המשיב מבקש למלא אחר התחייבותו זו, אשר ביצועה התעכב בעקבות פרוץ החקירה הגלויה והטלת העיקולים, ובהמשך לכך בשל הסגרים שהוטלו בעקבות מגפת הקורונה. המשיב מנהל בימים אלה מו"מ לרכישת דירה חלופית כאמור. הוא מבקש ליטול הלוואה מהבנק לצורך רכישת הדירה עבור גרושתו כנגד שעבוד זכויותיו בבית המגורים והוא מנוע מלעשות כן בשל העיקול שנרשם על בית המגורים מכוח צו התפיסה.

לטענת המבקש, אין כל עילה ו/או הצדקה להארכת תוקף צו תפיסת הנכסים הנוספים.

בדיון שהתקיים בפניי ביום 8.12.20, הגישה המבקשת דו"ח סודי, וכן חומרי חקירה נוספים הנושאים תאריך 7.12.20 ו-30.1.20 דו"ח הסודי וחומרי החקירה מפרטים את החשדות והראיות נגד המשיב וכן את היקפי העבירה והיקפי התפיסה.

המבקשת חזרה על בקשתה. טענה כי החשדות המיוחסים למשיב ולאביו, אברהם קוגמן חמורים. המשיב נרשם כבעלים של הנכס אותו מבקשים לשחרר וגם של חברת אדר השרון ובעצם באמצעות המשיב יכול היה האב, לבצע עבירות חמורות. עוד טענה המבקשת כי השינוי במניות שנעשה היה לאחר שהאב סיים את ההליכים בתיק הפש"ר שהתנהל כנגדו והמשיב החזיר לידי חלק מהמניות. כאשר המשיב התגרש, הוא עשה שינוי נוסף במניות והגדיל את המניות של האב.

המשיב הוא ידו הארוכה של אברהם קוגמן. הנכס אותו מבוקש לשחרר זה נכס שמקורו בעבירה והמבקשת עומדת על כך כי הדירה תישאר תפוסה במלואה. גרושתו של המשיב לא פנתה אל המבקשת בטענה כי יש לה זכויות חוזיות בדירה והמשיב משלם את דמי השכירות של גרושתו.

המשיב טען כי הוא מתנגד לבקשה, הבקשה המקורית הייתה לקונית והיא נומקה רק לאחר שניתנה החלטת בית המשפט. חלפה מעל שנה מאז פרוץ החקירה, הנטל העומד על כתפי המבקשת גבוה ועליה לעמוד ברף הקרוב לראיות לכאורה. יש לערוך איזונים במידתיות תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין.

בעניינינו טוען המשיב כי הוא מבקש לעמוד בהתחייבותיו מול גרושתו, עומדת לו חזקת החפות. התיק של האב מתנהל בנפרד לגביו הגיעו להסכמות ועוקלו נכסים המגיעים לכדי 140 מיליון ₪, לא דין הבן כדין האב.

המשיב נחקר ולא נעצר, משכך מעורבותו בחקירה משנית.

המשיב מעולם לא ניהל את החברה והיה רשום כבעל מניותיה. המניות הועברו לאב שנים ארוכות לפני הפרוץ ואף יתרת המניות הועברה לפני.

המשיב כופר בחשדות המיוחסים לו, הוא לא הודה.

לא מיוחסות למשיב עבירות בהיקף של 100 מיליון ₪ ועל המבקשת לערוך אבחנה.

נגד מעורבים נוספים לא התגבשה תשתית ראייתית מספקת להוכחת החשדות.

הנכס אותו מבוקש לשחרר הוא חלק מחלקה שיש בה שני בתים, ערך הדירות באזור עומד כיום על יותר מ- 2 מיליון ₪, המשיב עותר כי העיקול יוסר באופן זמני ולאחר סיום התהליך על ביתו של האב, על פי הסדר דיוני, יירשם עיקול על הבית של אברהם קוגמן, כך שהמשיב יוכל לעמוד בהסכם מול גרושתו.

זאת ועוד, תיק הפש"ר נסגר, הטענה שלפיה המשיב היה בפרונט ושימש ככיסוי לפעולות האב אינה רלוונטית שכן התיק נסגר.

עיקר הדיון שנערך בפניי סבב סביב נכסי הנדל"ן של המשיב ועתירתו להסיר את העיקול על מנת לאפשר לו לעמוד בהתחייבותיו על פי הסכם הגירושין ולרכוש לבת זוגו לשעבר דירת מגורים.

בשלב זה של דיון בסעדים זמניים לפני הגשת כתב אישום, יש צורך בתשתית ראייתית ברמה של "חשד סביר" שעבר אדם את העבירה כפי שנדרש במעצר לפני הגשת כתב אישום (בש"פ 6159/01 אבו עמר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (3), (817).

לאחר שעיינתי בחומר החקירה שהועבר לעיוני עולה כי בידי המבקשת מצוי בסיס ראייתי המלמד על החשדות המיוחסים למשיב (ראו לעניין זה מסמך מיום 7.12.20, מסמך מיום 30.1.20, דו"ח סודי ובפרט האמור בעמוד 2 סעיף ה'(4), (7), (8), (10), (13), עמודים 4-5, 6, 7, 8, עמ' 8 סעיף ב' (2), עמ' 10 סעיפים 10-12, עמ' 11, עמ' 15, עמ' 22-23).

כמו כן, עיינתי במסמכים שהוגשו לי על ידי ב"כ המשיב ובפרט הסכם הגירושין בין המשיב לבת זוגו לשעבר.

אינני רואה לנכון לחזור על המסגרת הנורמטיבית במסגרתה יש לקיים את הדיון שלפניי, שכן ההלכות בעניין זה ידועות לצדדים ואף ניתנו במסגרת החלטות קודמות בעניינם של חשודים אחרים בפרשה זו, כמו גם בהחלטה בעניינו של אברהם קוגמן.

העילה לתפיסת רכושו של המשיב עודנה קיימת ועודנה ממשית.

נכון אמנם כי התיק הועבר אל הפרקליטות המלווה לבחינת חומרי החקירה וקבלת החלטות ואולם, לא ברור מתי והאם יוגש כתב אישום כנגד המשיב שלפניי.

אין כל מחלוקת המשיב נהנה מחזקת החפות בעוד שזכויותיו הקנייניות נפגעות פגיעה קשה.

תפיסת נכס לצורך חילוט עתידי כרוכה אמנם בפגיעה בזכות בעל הקניין ואולם כנגדה עומד אינטרס הציבור ומתחייב איזון הולם ביניהם. על בית המשפט הדין בבקשה לשחרור חפץ, לשקול את הצורך בהמשך התפיסה, על מנת להגשים את תכליתה, ולאזן שיקול זה, אל מול הפגיעה בזכות קניינו של הנפגע (ראו: רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (07.04.2009); רע"פ 1588/13 סובחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.03.2013)).

הצדדים אינם חלוקים על עצם סמכות התפיסה ואף לא על האפשרות להאריך את תוקף התפוסים, הן מכוח הפקודה והן מכוח החוק לאיסור הלבנת הון. אלא, שלטענת המשיב, תפקידו בעבירה לכאורה הוא משני, נתפסו נכסים בשווי רב שבינם לבין היקף העבירה רחוק. התפיסה פוגעת באפשרותו של המשיב לעמוד בהתחייבות הקניינית כלפי בת זוגו לשעבר. אלא, שהלכה ידועה היא כי בנסיבות אלה, האינטרס הציבורי שבחילוט גובר על פני העדפת צד שלישי, אשר אינו מחזיק בזכות קניינית או מעין קניינית אף אם מדובר בצד שלישי תם לב. בייחוד מקום בו הרכוש שנתפס הושג בעבירה (כך על פי החשד) (בש"פ 6817/07 סיטבון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 31.10.07)).

בנסיבות האמורות ולאחר שערכתי את האיזונים הרלוונטיים, סבורתני כי יש מקום להיעתר לבקשת המבקשת ולהורות על תוקף החזקת התפוסים המפורטים בנספח א' וב' לבקשה למשך 180 יום נוספים ועד ליום 27/4/21.

החומר הסודי שהוגש לבית המשפט, מוחזק בכספת בית המשפט ויימסר לנציג המבקשת לפי דרישה.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח כסלו תשפ"א, 14 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.